

Utolsó módosítás: 2024. 09. 04.

TANTÁRGYI TEMATIKA
Közösségszervezés BA (nappali)

2024/2025 tanév 1. félév

I/1.

Tantárgy neve: Bevezetés a szociológiába	Tantárgy Neptun kódja: BTBANKOZ101 Tárgyfelelős intézet: Alkalmazott Társadalomtudományok Intézete Tantárgyelem: kötelező
Közreműködő oktató(k): Dr. habil. Szabó-Tóth Kinga, egyetemi docens	
Javasolt félév: 2024/2025 I. félév (ősz)	Előfeltétel: -
Óraszám/hét: heti 2 óra elmélet	Számonkérés módja: kollokvium
Kreditpont: 4	Munkarend: nappali
Tantárgy feladata és célja: <p>A szociológia fogalmi megközelítését, a szociológiai szemléletmód sajátosságait és a legfontosabb társadalmi jelenségek, folyamatok szociológiai elemzését ismerteti meg a tárgy a hallgatókkal.</p> <p>Betekintést nyújt alapvető társadalmi, kulturális, közösségi folyamatok vizsgálatának módszereibe, a társadalmi rendszerek és alrendszerek működésének szabályszerűségeibe. A félév során elsőként a szociológiai nézőpont, szociológiai szemléletmód sajátosságait elemezzük, majd a szociológiai kutatások lépéseit sajátítják el a hallgatók. Ezeket követően a társadalom szerkezetének és folyamatainak leírására, majd pedig az egyes társadalmi csoportok és közösségek vizsgálatára térünk rá. Elemezzük a családi, az oktatási, a politikai és kulturális alrendszert, foglalkozunk a társadalmi integráció és dezintegráció folyamataival és jelenségeivel.</p>	
Tantárgy tematikus leírása:	
Előadás: <ol style="list-style-type: none"> 1. A szociológia mint tudomány; 2. A szociológiai szemléletmód; 3. A szociológia története; 4. A szociológiai kutatás módszerei I.; 5. A szociológiai kutatás módszerei II.; 6. Kultúra, értékek, normák és szocializáció I.; 7. Kultúra, értékek, normák és szocializáció II. 8. A társadalom szerkezete és a társadalmi mobilitás; 9. Egyenlőtlenségek és szegénység; 10. A deviáns viselkedésformák szociológiája; 11. A család fogalma és a családszociológia; 12. Családon belüli dinamika I.; 13. Családon belüli dinamika II.; 14. A félév zárása.	

Félévközi számonkérés módja és értékelése:

5 db házi feladat elkészítése. Aki mind az ötöt a megadott határidőre behozza, az írásbeli vizsgán egy jeggyel jobbat kap!

A kollokvium teljesítésének módja, értékelése:

Írásbeli vizsga az órai anyag és a kötelező irodalom alapján.

Kötelező

Andorka Rudolf: Bevezetés a szociológiába. Budapest: Osiris, 2000. ISBN 9789633898482

Cseh-Szombathy László – Ferge Zsuzsa: A szociológiai felvétel módszerei. Budapest: Közgazdasági

és Jogi, 1971. ISBN 9632201094

Tóth Kinga: Bevezetés a szociológiába. Jegyzet. Miskolc: Miskolci Egyetem, 2002.

Ajánlott

Giddens, Anthony: Sociology. 6 th edition. Polity Press, 2009. ISBN 9780745643588

Babbie, Earl: The Basics of Social Research. 5th edition. Cengage Learning, 2011. ISBN 9780495812241

A kultúra szociológiája. Szerk. Wessely Anna. Budapest: Osiris, 1998. ISBN 9789633894064

Tantárgy neve: Irodalom- és kultúratudományok alapjai	Tantárgy Neptun kódja: BTBANKOZ102 Tárgyfelelős intézet: Alkalmazott Társadalomtudományok Intézete Tantárgyelem: kötelező
Közreműködő oktató(k): Dr. Osváth Andrea, egyetemi adjunktus	
Javasolt félév: 2024/2025 I. félév (ősz)	Előfeltétel: -
Óraszám/hét: heti 2 óra elmélet	Számonkérés módja: aláírás/ kollokvium
Kreditpont: 4	Munkarend: nappali
Tantárgy feladata és célja: <p>A kurzus bevezeti a hallgatókat az irodalomtudomány és a kultúratudomány alapvető kérdéseibe, áttekinti az irodalom- és kultúratudományok területeit és kulcsfogalmait. Segít eligazodni a kultúra fogalmi sokszínűségében, példákkal szemlélteti az identitás-, az emlékezet- és az örökségkutatás eredményeinek beépülését a kultúraközvetítés és a kortárs műveltség kialakításának gyakorlataiba, összefüggéseket tár fel az irodalom- és a társművészetek, mint kultúra teremtő- és képviselő szegmensek között.</p> <p>Az emlékezés fogalma köré a kultúra-tudományok egy új paradigmája épül folyamatosan, amely érinti a művészeteket, az irodalmat, a vallást, a társadalmat, ezzel együtt természetesen magát az emberi gondolkodást. A rítusok, a hagyományok, az írásbeliség évezredek átívelő története különbözőképpen jelenik meg a személyes és a kollektív tudatban, alapvetően meghatározza identitásunkat, vallásunkat, normáinkat, hiedelmeinket. A kurzus további célja, hogy képet adjon az emlékezet, a kulturális emlékezet és az identitás különböző elméleteiről, történetéről, kapcsolódási pontjairól, kitekintést adva azok filozófiai, pszichológiai és szociológiai vonatkozásaira, ill. érinti más tudományterületek az emberi személyiség jövőjére vonatkozó elképzeléseit is.</p>	
Tantárgy tematikus leírása:	
<ol style="list-style-type: none"> 1. A kultúra fogalmi sokszínűsége, regiszterei 2. Kultúrtörténeti áttekintés: korstílusok, stílusirányzatok 3. Kultúrtörténeti áttekintés: identitás és reprezentáció - műalkotások 4. A kollektív emlékezet, kommunikatív és kulturális emlékezet 5. Identitás, tudat, kommunikáció, kultúra, hagyomány 6. Szociális emlékezet: történelem, elbeszélés, identitás 7. A kulturális reprezentációk értelmezése – történetiség és kortárs reprezentációk 8. Zárthelyi dolgozat 9. Vallás: ellenállás, emlékezés, modernitás. Vallás a 21. században: a hívó agy 10. A szociális reprezentáció elmélete és narrációja 11. Identitás a 21. században: A Senki-forgatókönyv 12. Identitás a 21. században: Az Akárki-forgatókönyv 	

13.	Csoportos prezentációk
14.	Csoportos prezentációk
<p>Félévközi számonkérés módja és értékelése:</p> <p>A félév folyamán egyrészt egy zh megírása másrészt egy csoportos munka eredményeképp létrejött prezentáció formájában valósul meg a számonkérés, ami együttesen 50%-ban számít be az évvégi jegybe. A csoportos feladat egy választott irodalmi alkotás és annak film- és/vagy színházi-, képzőművészeti adaptációjának bemutatása lesz, a választott műalkotás identitás- és kultúrákövetítő szerepének fókuszba állításával.</p> <p>Kollokvium teljesítésének módja, értékelése:</p> <p>Zárthelyi dolgozat: az évvégi jegybe 25%-ban számít be. Értékelés: 50% alatt elégtelen, 51-61% elégséges, 62-72% közepes, 73-89% jó, 90-100% jeles.</p> <p>A csoportos prezentáció 25%-ban számít be az évvégi jegybe. A csoport tagjai egyazon értékelés alá esnek. A választott művek elemzése, kultúrákövetítő szerepének meghatározása, szubjektív értékelése és az adaptáció elemzése, a feldolgozás formája együttesen adják a jegyet.</p> <p>A kurzus szóbeli kollokviummal zárul, az órai anyag és a megjelölt szakirodalom alapján. Az értékelés ugyanaz, mint a Zh-nál.</p>	
<p>Kötelező irodalom:</p> <p>Assmann, Jan: <i>A kulturális emlékezet</i>. Budapest: Atlantisz Kiadó, 2018. ISBN 9639165360</p> <p>László János: <i>Társas tudás, elbeszélés, identitás</i>. Scientia Humana/Kairosz 1999. ISBN 9639137413</p> <p><i>Média- és kultúratudomány. Kézikönyv</i>. Szerk. Kricsfalusi Beatrix, Kulcsár Szabó Ernő, Molnár Gábor Tamás, Tamás Ábel. Budapest: Ráció, 2018. ISBN 9786155675195</p> <p>Agárdi Péter: <i>Nemzeti értékviták és kultúra-felfogások 1847-2014</i>. Budapest: Napvilág Kiadó, 2015. ISBN 9789633383865</p> <p><i>órai jegyzet</i></p> <p>Ajánlott irodalom:</p> <p>Kultúratudományi Szemle aktuális számai (Pécs) ISSN: 2676-9158</p>	

Tantárgy neve: Bevezetés a kulturális antropológiába	Tantárgy Neptun kódja: BTBANKOZ103 Tárgyfelelős intézet: Alkalmazott Társadalomtudományok Intézete Tantárgyelem: kötelező
Közreműködő oktató(k): Dr. habil. Kotics József, egyetemi docens	
Javasolt félév: 2024/2025 I. félév (ősz)	Előfeltétel: -
Óraszám/hét: heti 2 óra elmélet	Számonkérés módja: aláírás/ kollokvium
Kreditpont: 4	Munkarend: nappali
Tantárgy feladata és célja: A tantárgy célja, hogy átfogó képet adjon a kulturális antropológia kialakulásának és paradigmaváltásainak történetéről, témáiról és szakágairól. Cél, hogy a hallgatók alapvető ismeretekkel rendelkezzenek a kulturális antropológia és fontosabb szakterületei történetéről, elméleteiről, módszereiről, megismerjék a kulturális antropológia által vizsgált társadalmak, kultúrák működésével kapcsolatos alapfogalmakat és alapelveket, valamint az ezek közötti összefüggéseket. Az előadás során kiemelt hangsúlyt kap az antropológia szemlélet-változásainak történetisége. A tárgy oktatása során – filmek segítségével – a hallgatók megismerik a kulturális antropológia sajátos megközelítésmódját, a terepmunkán alapuló kutatási módszereket, az értelmezési eljárások alapjait. Az antropológiai kutatás elméleteinek és irányzatainak átfogó számbavétele azt célozza, hogy az antropológiai tudás-előállítás kontextusa elhelyezésre kerüljön a tudományos megismerés rendszerében.	
Tantárgy tematikus leírása:	
Előadás <ol style="list-style-type: none"> 1. Az antropológia fogalma, helye a tudományok rendszerében. Az antropológiai kutatás tárgya, a kutatás módszere. 2. Az antropológia és a társtudományok. 3. Az antropológia szakterületei. 4. A saját társadalom antropológiai kutatása. 5. Az antropológia Magyarországon. 6. Elméletek az antropológiai kutatásban I. 7. Elméletek az antropológiai kutatásban II. 8. Antropológia kultúrafogalmak. 9. Az etnográfiai terepmunka. 10. Az etnográfiai írás. 11. Gazdasági rendszerek 12. Politikai rendszerek. 13. Rokonsági rendszerek. 14. Vallási rendszerek 	

Félévközi számonkérés módja és értékelése:

nincs

Kollokvium teljesítésének módja, értékelése:

szóbeli vizsga

A tantárgy értékelése:

0 – 50 pont	elégtelen
51 – 62 pont	elégséges
63 – 74 pont	közepes
75 – 84 pont	jó
85 – 100 pont	jeles

Kötelező irodalom:

Eriksen, Thomas Hylland: *Kis helyek, nagy témák. Bevezetés a szociálanropológiába.* Budapest: Gondolat, 2006. 1–3., 6–10., 15–16. és 19. fejezet. ISBN 978963961012

Hollós Marida: *Bevezetés a kulturális antropológiába.* Budapest: ELTE BTK Kulturális Antropológia Szakcsoport – Szimbiózis Alapítvány. 2000 (1995). ISBN 9634633684

Geertz, Clifford: *Az értelmezés hatalma. Antropológiai írások.* Budapest: Osiris, 2001. ISBN 9633793289

Vetített filmek:

1. Robert J. Flaherty: *Nanook of the North* (Nanook, az eszkimó), 1922, 78 perc
2. André Singer: *Strangers Abroad series* (Idegenek idegenben sorozat) 1-6. 1986, 52-52 perc

Ajánlott irodalom:

Bohannon, Paul és Glazer, Mark (szerk.) *Mérföldkövek a kulturális antropológiában.* Budapest: Panem. 1997. ISBN 963-5454-63-5

Guest, Kenneth J.: *Cultural Anthropology: A Toolkit for a Global Age.* W. W. Norton & Company. 2013. ISBN-13: 978-0393929577

Tantárgy neve: IKT rendszerek – digitális kommunikáció	Tantárgy Neptun kódja: BTBANKOZ104 Tárgyfelelős intézet: Alkalmazott Társadalomtudományok Intézete Tantárgyelem: kötelező
Közreműködő oktató(k): Dr. R. Nagy József egyetemi docens	
Javasolt félév: 2024/2025 I. félév (ősz)	Előfeltétel: -
Óraszám/hét: heti 2 óra elmélet	Számonkérés módja: aláírás / gyakorlat
Kreditpont: 3	Munkarend: nappali
Tantárgy feladata és célja: A gyakorlati kurzus célja, hogy az általa nyújtott ismeretek felhasználásával a végzett hallgatók el tudják látni művelődési, egyházi, civil, vállalkozói és nonprofit szervezetek, állami vagy önkormányzati intézmények digitális kommunikációjának működtetését. További célja az, hogy a kulturális, humán, közösségi alapú társadalom- és gazdaságszervező munkát végző szakembernek tanulók elméleti és gyakorlati ismeretek, illetve tapasztalatot szerezzenek IKT rendszerek használatáról. Többek között az általuk képviselt intézmény képes reprezentációjáról, állóképes személy és intézményi megjelenések, nem-fikciós videofilmek (dokumentumfilm, hír, jegyzetfilm, magazin, oktatófilm, filmdokumentáció stb.) rögzítéséről, intézményi imázs képes és szöveges kialakításáról. A kurzus emellett gyakorlati ismereteket ad a számítógépes, illetve a más okoseszközök segítségével létrehozott digitális kommunikációról, beleértve a Web1 (pl. a statikus és dinamikus honlapok létrehozása és üzemeltetése), a Web2 (pl. a szociális médiák aktív kezelése) készség szintű használatát, illetve magába foglalja a Web3 ismeretét is.	
Tantárgy tematikus leírása:	
Gyakorlat: A tárgy féléves programjának kifejtése, heti bontásban (egységesen 14 hét félévente. A bontás egyértelműen és azonosítható módon mutassa be az elsajátítandó ismeretek körét, szükség esetén annak módszerét, továbbá a félév időbeosztását (pl. oktatási szünetek). <ol style="list-style-type: none"> 1. Képkomponálási ismeretek 2. Fényképezőgép és kamerakezelés gyakorlati alapjai, gépismeret 3. Gyakorlat (műtermi munka) 4. A plánok rendszere, snittek 5. A kamera mozgásai, hang, világítás, narráció, zene 6. Gyakorlat 7. Muszterolás, a rögzített anyag válogatása, előkészítése, editálás 8. Gyakorlat (munka a stúdióban) 9. Digitális kommunikáció a gyakorlatban 10. Gyakorlat 11. Statikus és dinamikus honlapok létrehozása és üzemeltetése 12. Gyakorlat 13. A szociális médiák aktív kezelése 14. Gyakorlat (a félévi vizsgafeladatok közös értékelése) 	

Félévközi számonkérés módja és értékelése: A szemeszter elején ismertetett menetrend szerinti gyakorlati feladatok elvégzése, a kért technikai és tartalmi paramétereknek megfelelő produktum (pl. digitális fénykép, film, honlap, médiatartalom stb.) leadása. Technikai jártasságot bizonyító anyagok elkészítése, többféle készítési pozíció megtapasztalása, az oktató által vezetett és felügyelt eszközzel való gyakorlatok elvégzése. A félévi feladatok azonos értékelési szinttel képzik a félévi jegy értékét.

Gyakorlati jegy teljesítésének módja, értékelése: A gyakorlati jegy feltétele az órai aktív részvétel, maximum 3 hiányzás, a kiadott gyakorlati feladatok határidőre történő elvégzése. A teljesítmény értékelése ötfokozatú skálán, a következőképpen történik: 85% fölött = jeles; 75-84% között = jó; 65-74% között közepes; 55-64% között elégséges; 55% alatt = elégtelen.

Kötelező irodalom:

Domokos Lajos: A nyomtatott és az elektronikus újságírás elmélete. Budapest: Domokos Press & Pr, 1998. ISBN 9630445360

Hussey, Tris: Create Your Own Blog: 6 Easy Projects to Start Blogging Like a Pro. (2. kiadás) Sams Publishing, 2012. ISBN 9780672330650

Kisfaludy András: A befogadó kamera. Budapest: Magyar Napló Kiadó, 2012. ISBN 9789638688712

Ajánlott irodalom:

Szabó Gábor-Kardos Sándor: *Képalkotás. Az álló- és mozgóképalkotás technikai és gondolati elemei.* Budapest: Typotex Kiadó, 2012. 1-89, 92-134. ISBN 978 963 279 198 2

Weiler, John: *The Website Homepage Blueprint: Write a homepage that wows prospects, proves your credibility and converts visitors to clients using a proven, step-by-step formula.* Kindle Edition, 2021. ISBN 9781732840485

Tantárgy neve: Művelődéstörténet I.	Tantárgy Neptun kódja: BTBANKOZ105
	Tárgyfelelős intézet: Alkalmazott Társadalomtudományok Intézete
	Tantárgyelem: kötelező
Közreműködő oktató(k): Prof. Dr. habil. Viskolcz Noémi, egyetemi tanár	
Javasolt félév: 2024/2025 I. félév (ősz)	Előfeltétel: -
Óraszám/hét: heti 2 óra elmélet	Számonkérés módja: aláírás / kollokvium
Kreditpont: 4	Munkarend: nappali
Tantárgy feladata és célja:	
<p>A tantárgy a művelődés, kultúra és a szellemi irányzatok magyarországi jelenségeit veszi sorra az egyes történeti korszakokban (középkor, korai újkor, 18. század). A tantárgy célja, hogy a hallgatók megismerjék a magyar művelődés legfontosabb intézményeit és tendenciáit, európai kölcsönhatásait a magyar államiság kialakulásától a felvilágosodás koráig. A megszerzett általános alapismeretek az középp- és kora újkori társadalmi és kulturális folyamatok megértésének és értelmezésének az alapját képezik.</p>	
Tantárgy tematikus leírása:	
Előadás:	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Bevezetés, a kurzuskövetelmények ismertetése 2. Árpád kor 3. Anjou kor 4. Luxemburgi Zsigmond kora 5. Mátyás király kora 6. Jagelló kor 7. A Habsburgok 8. Az oszmánok 9. Reformáció 10. Katolikus megújulás 11. Erdély a korai újkorban 12. Női sorsok a korai újkorban 13. Oktatás, tanulás, egyetemre járás a korai újkorban 14. Összefoglalás, kitekintés, 18. század 	
Félévközi számonkérés módja és értékelése: -	
Kollokvium teljesítésének módja, értékelése:	

A kollokviumi jegy megszerzéséhez írásbeli vizsga szükséges. A tesztrészből és esszéből álló feladatlapot legalább 50% + 1 pont szinten kell teljesíteni, 50-60% elégséges, 61-75% közepes, 76-90% jó, 91-100% jeles. Javítási lehetőség a vizsgaszabályzatban meghatározottak szerint

Kötelező irodalom:

Az előadás anyaga

Európa színpadán. Magyarország ezeréves hozzájárulása az európai közösség eszméjéhez. Szerk. Marosi Ernő. Budapest: MTA-Balassi, 2009. 3-178. ISBN 978-963-506-753-4

Ajánlott irodalom:

A művelődéstörténet problémái. Szerk. Monok István. Budapest: OSZK, 2003. ISBN 963-506-520-5

Magyar Művelődéstörténeti Lexikon. Főszerk. Kőszeghy Péter. Budapest: Balassi. Vonatkozó fejezetek. 2003-2015. ISBN 978-963-506-735-0

Magyar művelődéstörténet. Szerk. Kósa László. Budapest: Osiris, 2006. 1-5. fejezetek. ISBN 978-963-389-76-45

Tantárgy neve: Közösségfejlesztés elmélete	Tantárgy Neptun kódja: BTBANKOZ106 Tárgyfelelős intézet: Alkalmazott Társadalomtudományok Intézete Tantárgyelem: kötelező
Közreműködő oktató(k): Dr. habil. Kotics József, egyetemi docens	
Javasolt félév: 2024/2025 I. félév (ősz)	Előfeltétel: -
Óraszám/hét: heti 2 óra elmélet	Számonkérés módja: aláírás/ kollokvium
Kreditpont: 4	Munkarend: nappali
Tantárgy feladata és célja: A közösségek leggyakrabban a hely, a lokalitás, a szomszédság szerinti, vagy érdeklődés, identitás alapján választott (vallás, hivatás, foglalkozás, etnikai hovatartozás, stb.) társas alakzatok. A közösségfejlesztést szűkebb értelemben a neveléstudományban és a pszichológiában használatos, a gyermek személyiségfejlődését, az életvezetést segítő pedagógiai módszer. A társadalomtudományban részvételre ösztönző módszert, szakmát és mozgalmat jelent egyben. A közösségfejlesztés célja azonban minden kontextusban a szociális és állampolgári kompetencia fejlesztésre irányul, függetlenül attól, hogy az egyénre, akár kiscsoportra, akár lokálisan, érdeklődés vagy lelki hasonlóság alapján szerveződő közösségre vonatkozik-e. Fókuszában minden esetben a társadalmi tőke erősítése áll. A tantárgy oktatása során a hagyományos közösségek jellemzőinek számbavétele, annak felbomlása, a közösségek újra felfedezése, a közösségi munka története és formái, a közösségfejlesztés folyamata, a közösségfejlesztés mint a civil társadalom megerősítése kiemelt hangsúllyal szerepel.	
Tantárgy tematikus leírása:	
Előadás: <ol style="list-style-type: none"> 1. A közösségfejlesztés célja, alapfogalmai 2. Gemeinschaft és Gesellschaft, (közösség és társadalom) fogalma és szerepe a közösség-elméletekben 3. A hagyományos közösségek jellemzői és működésük 4. A tradicionális közösségek felbomlása 5. A közösségek jellemzői a modernitásban 6. Urbánus közösségek 7. A „posztmodern” önszerveződő kisközösségei 8. A közösségfejlesztés elméleti alapjai 9. A közösségfejlesztés folyamata 10. A közösségi munka története 11. A közösségi munka formái 12. Civil társadalom és közösség 13. Részvételiség és társadalmi tőke 14. A félév eredményeinek összegzése 	
Félévközi számonkérés módja és értékelése: <i>nincs</i>	

Kollokvium teljesítésének módja, értékelése:

szóbeli vizsga

A tantárgy értékelése:

0 – 50 pont	elégtelen
51 – 62 pont	elégséges
63 – 74 pont	közepes
75 – 84 pont	jó
85 – 100 pont	jeles

Kötelező irodalom:

Juhász Erika (2003): A közösségfejlesztés történetének vázlata. In: Nézőpontok és látletelek. Szerk. Éles Csaba. (Acta Andragogiae et Culturae sorozat 20. szám.) Debrecen: DE, 2003. 165-180. ISSN 0209-9608

Tönnies, Ferdinand: Közösség és társadalom. Budapest, Gondolat Kiadó, 2004. ISBN 963-9500-03-8

Arapovics Mária: A közösségfejlesztés alapfogalmai és a kulturális közösségfejlesztés paradigmái. Kulturális Szemle. A Nemzeti Művelődési Intézet Interdiszciplináris online folyóirata, 2016. <https://www.kulturalisszemle.hu/>

Vercseg Ilona: Közösségelmélet. Budapest, Közösségfejlesztők Egyesülete Választmánya, 2018. ISBN 978-963-87586-9-9

Ajánlott irodalom:

Megfigyelés és cselekvés. Válogatás a közösségi munka elméleteiből. Szerk. Varsányi Erika. Budapest: Balassi Kiadó, 1999. ISBN 963-506-288-5

Kleisz Teréz: *A közösségfejlesztés európai trendjei.* In *Magyar és európai civil társadalom.* Szerk. Nagy Endre – Göncz Árpád – Nagy László – Kerényi János – Varga Csaba – Ágh Attila – Kovács Zoltán. Pécs: MTA RKK Dunántúli Tudományos Intézet – Pécs-Baranyai Értelmiségi Egyesület, 1999. 148-153.

Tantárgy neve: Egész életen át való tanulás elmélete	Tantárgy Neptun kód: BTBANKOZ107 Tárgyfelelős intézet: Alkalmazott Társadalomtudomány Intézet Tantárgyelem: kötelező
Közreműködő oktató(k): Szirbik Gabriella	
Javasolt félév: 2024/2025 I. félév (ősz)	Előfeltétel: -
Óraszám/hét: heti 2 óra elmélet	Számonkérés módja: aláírás / kollokvium
Kreditpont: 4	Munkarend: nappali
Tantárgy feladata és célja: <p>A kurzus célja, hogy a hallgató értése az oktatás és képzés rendszerének az egész életen át tartó tanulás elveihez igazítását, és a tanulás formális tanulási környezetben való megjelenésén túli alkalmak bővítését, az életen át tartó készség- és képességfejlesztést, az egész életen át tartó tanulás rendszerének építését elősegítő eszközök fejlesztését, alkalmazásba vételét és elterjesztését. A tantárgy célja továbbá megismertetni a hallgatókkal az andragógia, mint diszciplína és oktatási gyakorlat lehetőségeit, kutatási eredményeit, módszereit, s azok alkalmazásának fontosságát az egész életen át tartó tanulásban.</p> <p>A hallgatók ismereteket szereznek arról, hogy az egész életen át tartó tanulás felöleli a korai szocializációtól és az iskoláskor előtti neveléstől a munkavállalás szempontjából aktív életkor utáni időszakot is, azaz az egyén teljes életciklusát, amely tanulási folyamat a „tanuló” szükségleteinek és képességeinek az elsődlegességét hirdeti.</p>	
Tantárgy tematikus leírása:	
Előadás <ol style="list-style-type: none"> 1. Andragógiaelmélet 2. Andragógia versus pedagógia 3. Az andragógia hazai és nemzetközi története 4. A felnőttek tanulási sajátosságai 5. A tanulás forradalma – az andragógia, mint felnőttnevelés, mint felnőttképzés, mint felnőttoktatás 6. Az andragógia társadalompolitikai jelentősége, népművelés, közművelődés 7. A lifelong learning jelenség – pedagógia versus andragógia 8. Tanuláselméletek 9. A személyes tanulási tér – IKT adta lehetőségek 10. A globális, információs társadalmak strukturális átalakulásai, s ennek hatása az életstílusra és a tanulási stílusra 11. Lifelong learning stratégia az Európai Unióban 12. Andragógia, élethosszig tartó tanulás és munkaerőpiac – foglalkoztatás- és oktatáspolitikai 	

13. Hátrányos helyzetű társadalmi csoportok felzárkóztatásának, reintegrálásának lehetőségei, tudásvagyon gazdálkodás

14. Kulcskompetenciák, „képesse tétel” – szociális beruházás a gazdaságba és társadalomba

Félévközi számonkérés módja és értékelése: nincs

Kollokvium teljesítésének módja, értékelése:

A hallgatók a szemeszter végén szóbeli vizsgát tesznek a megadott irodalmak és az előadáson elhangzottak alapján.

Kötelező irodalom:

- Magyarország Kormánya: Az egész életen át tartó tanulás szakpolitikájának keretstratégiája a 2014/2020 közötti időszakra:

<https://2015-2019.kormany.hu/download/7/fe/20000/Eg%C3%A9sz%C3%A9leten%20%C3%A1t%20tart%C3%B3%20tanul%C3%A1s.pdf>

- Az Európai Tanács állásfoglalása az oktatás és képzés terén 2021-2030. közötti időszakra

[https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/PDF/?uri=CELEX:32021G0226\(01\)&from=HU](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/PDF/?uri=CELEX:32021G0226(01)&from=HU)

- George Siemens: Knowing Knowledge, 2006

http://www.elearnspace.org/KnowingKnowledge_LowRes.pdf

- Feketéné Szakos Éva: A felnőttek tanulása és oktatása – új felfogásban: A konstruktivizmus alkalmazási lehetőségei a mai hazai andragógiában. Budapest: Akadémiai Kiadó, 2010.

- Maróti Andor (szerk.) (1997) : Andragógiai szöveggyűjtemény II. Válogatás a felnőttoktatás elméletének külföldi szakirodalmából. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest.

- Juhász Erika – Pete Nikoletta: A közösségi művelődés képzési és továbbképzési rendszere. Budapest: Nemzeti Művelődési Intézet, 2018. (Tudástár a közösségi művelődésben 1. kötet) ISBN 9789636515096 elektronikusan:

<https://nmi.hu/kiadvanyok/tudastar-a-kozossegi-muvelodesben>

- Farkas Éva: A láthatatlan szakma. Tények és tendenciák a felnőttképzés 25 évéről. Pécs: TypiArt Médiaműhely, 2013. ISBN 978 963 08 7620 9

Ajánlott irodalom:

- Smith, M. K. (2001). 'What is non-formal education?', *The encyclopedia of pedagogy and informal education*. <https://infed.org/mobi/what-is-non-formal-education/> (letöltés: 2024.09.04.)

- Bajusz Klára: A felnőttkori tanulás szakágazatai. A felnőttoktatás funkciórendszere és kompetenciái. A Pécsi Tudományegyetem elektronikus tananyaga:

https://janus.ttk.pte.hu/tamop/tananyagok/felnottkori_tanulas/index.html

- Harangi László: *A „lifelong learning” paradigma és hatása a magyar közoktatásra*. Budapest: Magyar Pedagógiai Társaság Felnőttnevelési Szakosztály. 2009. OFI Tudástár. elektronikus jegyzet: <https://ofi.oh.gov.hu/tudastar/tanulas-kora/lifelonglearning>

Tantárgy neve: Egész életen át tartó tanulás gyakorlata	Tantárgy Neptun kódja: BTBANKOZ108
	Tárgyfelelős intézet: Alkalmazott Társadalomtudományok Intézete
Tantárgyelem: kötelező	
Közreműködő oktató(k): Szirbik Gabriella mesteroktató	
Javasolt félév: 2024/2025 I. félév (ősz)	Előfeltétel: -
Óraszám/hét: heti 2 óra gyakorlat	Számonkérés módja: aláírás, gyakorlati jegy
Kreditpont: 3	Munkarend: nappali
Tantárgy feladata és célja:	
<p>A kurzus célja, hogy a hallgatók megismerjék az élethosszig tartó tanulás módszereit és a hozzájuk kapcsolódó tevékenységek gazdagítását, az élet teljes körére kiterjedő tanulást, illetve a tanuláshoz való hozzáférés bővítésének a lehetőségeit. Emellett a kurzus előtérbe helyezi az élethosszig tartó tanuláshoz való hozzáférés, az esélyteremtés és a méltányosság kérdését, valamint a partnerség, az erőforrások, a rendszerértékelés és -fejlesztés dimenzióit is.</p>	
Tantárgy tematikus leírása:	
Gyakorlat:	
<p>A félév során a hallgatók szemináriumi formában dolgoznak fel szakirodalmi anyagokat és/vagy projektmódszerrel, csoportokban készítenek a tárgy témakörébe tartozó, meghatározott feladatokat.</p>	
Félévközi számonkérés módja és értékelése:	
<p>A hallgatók a félév során referátumot/projektfeladatot készítenek valamely szabadon választott tudásterület formális, non-formális és informális tanulási lehetőségeinek feltérképezéséről.</p>	
Gyakorlati jegy teljesítésének módja, értékelése:	
<p>A hallgatók referátumaikra és/vagy projektfeladataikra - melyek elkészítése minden hallgató számára kötelező -, a csoporttól és a szeminárium vezetőjétől szóbeli értékelést kapnak, mely a szemeszter végi gyakorlati jegyben a legnagyobb súllyal (90%) jelenik meg. A maradék (10%) a hallgatói aktivitás oktatói értékeléséből tevődik ki.</p>	
Kötelező irodalom:	
<ul style="list-style-type: none"> • Az Educatio 1999/1. Tavasz - Felnőttoktatás c. tematikus száma • Oktatás és képzés. Az EU oktatási portálja: http://ec.europa.eu/education/index_hu.htm • EPALE - A felnőttkori tanulás elektronikus európai platformja: https://epale.ec.europa.eu/hu# • Az Európai Tanács ajánlása egész életen át tartó tanuláshoz szükséges kulcskompetenciákról: C_2018189HU.01000101.xml (europa.eu) • Magyarország egész életen át tartó tanulás stratégiája: https://eurydice.eacea.ec.europa.eu/hu/national-education-systems/hungary/az-egesz-életen-tarto-tanulas-strategiaja 	

- Az európai oktatási térség honlapja: <https://education.ec.europa.eu/hu>

Ajánlott irodalom:

A témában nagy számban fellelhető releváns irodalmak, illetve a tárgy elméleti kurzusához tartozó leírásban szereplő irodalmak bármelyike.

Tantárgy neve: EVA – Egyetemisták a városért program	Tantárgy Neptun kódja: BTBNSZM66013_IT
	Tárgyfelelős intézet: Alkalmazott Társadalomtudományok Intézete
	Tantárgyelem: szabadon választott
Közreműködő oktató(k): Dr. habil. Szabó-Tóth Kinga, egyetemi docens	
Javasolt félév: 2024/2025 I. félév (ősz)	Előfeltétel: -
Óraszám/hét: heti 2 óra gyakorlat	Számonkérés módja: aláírás / gyakorlati jegy
Kreditpont: 4	Munkarend: nappali
<p>Tantárgy feladata és célja: A tárgy az önkéntes munka fontosságára hívja fel a hallgatók figyelmét azáltal, hogy részt vehetnek egy ilyen folyamatban, 30 órában. A gyakorlat során megismerkednek a hallgatók az önkéntes munka végzésének szakmai szabályaival, majd 30 órában önkénteskednek egy adott szervezetnél megfelelő szakmai mentorálás mellett.</p>	
Tantárgy tematikus leírása:	
<p>Gyakorlat:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Bevezetés 2. Mi az önkéntes munka? 3. Önkéntes munka módszertana, modelljei 4. Szervezetek megismerése, feltérképezésük módszertana 5. A szervezetek bemutatkozása 6. Krízisintervenció 7. Stresszkezelés 8. Az önreflexió fontossága az önkéntesség során 9. A szupervízió és annak szerepe az önkéntes munkában 10. Az önkéntes munka tapasztalatainak megosztása I. 11. Az önkéntes munka tapasztalatainak megosztása II. 12. Az önkéntes munka tapasztalatainak megosztása III. 13. Az önkéntes munka tapasztalatainak megosztása IV. 14. A félév lezárása, értékelése a szervezetek bevonásával 	
<p>Félévközi számonkérés módja és értékelése: A félév során maximum 3 alkalommal lehet hiányozni a tantermi foglalkozásokról. A hallgatók lépésről-lépésre haladnak az önkéntesség elméleti és gyakorlati megismerésében ezért nagyon lényeges, hogy a hallgatók aktívan legyenek jelen a foglalkozásokon.</p> <p>Gyakorlati jegy / kollokvium teljesítésének módja, értékelése: A hallgatók az oktatóval előzetesen egyeztetett önkéntes munkát végzik 30 órában. Erről 5 oldalas írásos beszámolót készítenek december 20-ig, melyet az oktatóhoz nyomtatott formában eljuttatnak. A beszámoló részét képezi a szervezeti mentortól kapott igazolás arra vonatkozóan, hogy a hallgató a munkát elvégezte. A hallgató a munkáról az egyes gyakorlati foglalkozásokon folyamatosan beszámol a csoport előtt.</p>	
<p>Kötelező irodalom: Perpék Éva (2011): Önkéntesség és közösségfejlesztés. Doktori disszertáció, 2011. BCE a Tezis Perpék Eva 2012.01.08.fedolapokkal (researchgate.net)</p> <p>Ajánlott irodalom: Bartal A. M.–Kmetty Z. (2011): Választás és meghívás. A református, vallásos önkéntesek vizsgálati eredményei. Confessio 1:55–65. Coleman, J. S. (1990): Foundations of Social Theory. Cambridge, Mass., Belknap Press. Chapter 1., Chapter 12.</p>	

Czakó Á.–Harsányi L.–Kuti É.–Vajda Á. (1995): Lakossági adományok és önkéntes munka. Központi Statisztikai Hivatal Nonprofit Kutatócsoport, Budapest.

Czike K.–Kuti É. (2006): Önkéntesség, jótékonyág, társadalmi integráció. Nonprofit Kutatócsoport és Önkéntes Központ Alapítvány, Budapest

Dorner László: Az önkéntesség motivációs elméletei integratív keretben. Önkéntes Szemle, 2021/1.

Perpék É. (2011): Az önkéntesség nemzetközi és hazai tendenciái. Confessio 35:2011/1:20–34.